

# РЕШЕНИЕ

№ 208

гр. Пловдив, 13.02.2024 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VI СЪСТАВ**, в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Величка П. Белева

Членове: Надежда Н. Дзивкова Рашкова  
Виделина Ст. Куршумова  
Стойчева

при участието на секретаря Тодорка Г. Мавродиева  
като разгледа докладваното от Величка П. Белева Въззивно гражданско дело  
№ 20235300502797 по описа за 2023 година

Производство по чл. 258 и следв. от ГПК, образувано по жалба на ищците по спора И. К. С., К. И. С. и З. П. С. срещу Решение № 3041/30.06.2023 г., пост. по гр.д. № 17 940/2021 г. на РС - Пловдив, с което са отхвърлени предявените от тях в лично качество и като наследници на починалата в хода на първоинстанционното производство ищца Б. А. С. искиове за осъждането на ответника Н. К. С. да им заплати обезщетения за неимуществени вреди в резултат на образувано от ответника срещу ищците съдебно производство по молба за защита по ЗЗДН - по която молба издадена срещу ищците Заповед за незабавна защита от домашно насилие, а впоследствие молбата за защита по ЗЗДН оттеглена от ответника и производството по делото – прекратено.

Въззивниците поддържат оплаквания за неправилност на решението и искане за неговата отмяна и уважаване на исковете. Претендират разноски.

Въззиваемият е депозирал отговор за неоснователност на жалбата. Процесуалният му представител претендира присъждане на адвокатско възнаграждение за въззивното производство на основание чл. 38 ал. 2 вр. ал. 1 от ЗА.

Въззивниците – ищци обжалват и постановеното по първоинстанционното дело Определение № 10 384/13.09.2023 г. по чл. 248 от ГПК, с което е отказано искането им за отмяна на решението в частта, с която са осъдени да заплатят на процесуалния представител на ответника адвокатско възнаграждение на основание чл. 38 ал. 2 от ЗА. Настоява се, че по делото противната страна не е доказала хипотезата „ материална затрудненост „ за предоставената безплатно правна помощ, поради което определението е неправилно и молбата им по чл. 248 от ГПК следва да бъде уважена.

По частната жалба процесуалният представител на въззиваемия – адвокат Д. Н. е депозирал отговор да е неоснователна. Адвокатът на ответника има право да получи

възнаграждение за своя труд при наличие на договор за поръчка между тях и отхвърляне на иска, като за ишците е без значение на коя от страните по договора ще заплатят това възнаграждение, чийто размер в случаите по чл. 38 ал. 2 вр. ал. 1 от ЗА се определя от съда. Затова по делото не е необходимо да се доказва хипотезата на чл. 38 ал. 1 т. 2 от ЗА, а съдебната намеса за проверка истинността на обстоятелствата по чл. 38 ал. 1 от ЗА е недопустима.

Съдът установи следното:

Производството пред районния съд е образувано по обективно съединени иски с правно основание чл. 45 от ЗЗД.

Ишците Б. А. С., З. П. С., К. И. С. и И. К. С. претендират за осъждането на ответника Н. К. С. да им заплати обезщетение за причинени неимуществени вреди в размер на по 2 000 лв. за първите трима и в размер на 5 000 лв. за четвъртия ищец.

Исковете се основават на твърдения, че през 2020 г. ответникът предявил пред РС – Пловдив Молба по ЗЗДН за защита от домашно насилие срещу ишците. С молбата поискал и издаване срещу тях на Заповед за незабавна защита и такава била издадена и връчена им със съдържание да се въздържат от домашно насилие срещу ответника и да не приближават същия, неговото жилище, месторабота и местата за социални контакти и отпих. Преди първото по делото заседание ответникът оттеглил молбата си за защита и образуваното въз основа на нея дело било прекратено. Поддържат, че това негово поведение е противоправно, тъй като в молбата за защита, както и в декларацията по чл. от ЗЗДН Н. С. изложил неверни и клеветнически твърдения за получавани заплахи и закани от ишците /ответници по молбата на ЗЗДН / за конкретния акт на насилие от 10.03.2020 г. и за системно упражнявано от тях към него и семейството му насилие през предходни години, в който смисъл бил и подадения от тях отговор за оспорване на молбата. След получаването на отговора и преди първото по делото съдебно заседание молителят С. оттеглил молбата си за защита и поискал прекратяване на делото, което – според въззивниците, обосновава извод за знание от негова страна, че твърдения акт на домашно насилие не е осъществен, съответно че инициираното от него производство по ЗЗДН е извършено с единствената цел да се предприемат репресивни действия срещу тях и така да им бъдат причинени неимуществени вреди – безпокойство, страх, уронване на доброто име, т.е. въззиваемият е извършил злоупотреба с предоставено му от закона право за защита. На този извод навеждал и факта, че в молбата и декларацията си по ЗЗДН въззиваемият С. твърдял, че конкретният акт на домашно насилие бил насочен и към пълнолетните му деца, които обаче не са депозирали молби за защита. Настоява се, че това му деликтно поведение е причинило възведените неимуществени вреди, като неверните и клеветнически твърдения на въззиваемия посредством издадената заповед за незабавна защита са станали достояние на широк кръг от лица в гр. К., където живеят страните, защото градът е малък град и всички се познават.

Ответникът е депозирал отговор за неоснователност на иска. Поддържа, че молбата му за защита от домашно насилие не съдържа неверни твърдения и не е предявена в съда с намерение да увреди ответниците. Твърди, че от дълги години с ищеца И. С. – негов брат, са в крайно влошени отношения, обидите и скандалите прераствали и във физическа саморазправа между тях, в която се включвали и другите трима ишци – съпруга, син и снаха на брат му. Поддържа се, че правото на защита по ЗЗДН е потестативно право и се реализира по изрично желание на пострадалото лице, поради което факта че някои от пострадалите от акта на насилие лица / в случая синът му и дъщеря му/ не са предявили молби за защита по реда на ЗЗДН не обосновава извод насилието да не е осъществено и спрямо молителя, съответно че твърденията му относно фактите и обстоятелствата, съставляващи акта на домашно насилие, не са се осъществили и като така са клеветнически. На горния извод не сочи и факта, че е оттеглил молбата си по ЗЗДН, тъй като оттеглянето на иска е също предоставено от закона на всеки ищец процесуално право.

В хода на производството по делото ищцата Б. С. е починала и на основание чл. 227 от ГПК е заместена от наследниците си по закон ищите И. С. / съпруг / и К. С. / син/.

От фактическа страна по делото е безспорно установено, че през 2020 г. ответникът е депозирал молба за защита от домашно насилие срещу ищите, в която е изложил твърдения за упражняван от тях спрямо него и семейството му дългогодишен системен тормоз, в т.ч. и физически, както и за конкретен акт на насилие, осъществен на 10.03.2020 г. С молбата е поискано издаване на Заповед за незабавна защита, по образуваното гр.д. № 4175/2020 г. на РС – Пловдив такава е издадена на 06.04.2020 г., със същата ответниците по молбата / настоящи ищци / се задължават да се въздържат от домашно насилие срещу Н. С. и да не приближават същия, неговото жилище, месторабота и местата за социални контакти и отдиш. В деня на първото съдебно заседание по делото, преди даването на ход на същото Н. С. е оттеглил молбата си и производството по делото е прекратено.

От фактическа страна е също така безспорно установено - от показанията на ангажираните от ищите свидетели, че двамата братя са в крайно лоши отношения от години, кавгите между тях са постоянни, често се и бият, в тях се включват и членовете на семействата им. В началото на 2020 г. имало сериозни кавги, както и сби.е. Органите на реда се отзовавали многократно – викани както от страните, така и от съседите, правят им се предупреждения, но нещата продължават все така, дори ескалират. Последният брой между братята бил в началото на 2022 г., когато отново имало полиция.

Назначена е съдебно психологическа експертиза, според заключението на която ищите са травмирани от подадената от ответника молба за защита по ЗЗДН и издадената заповед за незабавна защита, но не само – депресивността на И. С. и съпругата му Б. е в резултат и на безбройните дългогодишни конфликти между двамата братя. Депресивността причинила загуба на апетит, нежелание за всякакви действия относно домакинството и живота навън. Психоемоционална травма от непрекъснатите скандали между братята била установена и при ищите К. С. и съпругата му З.. К. получавал паник атаки, а З. – повишаване на кръвното.

При така установеното, решаващият мотив на съда за отхвърлянето на исквете е, че чрез предявената от ответника молба за защита по ЗЗДН същият е упражнил свое субективно законово признато право, което не е упражнено превратно / злоупотреба с право / - както неоснователно са поддържали ищите, поради което деликтно поведение не е осъществено, съответно деликтна отговорност не е възникнала. Прието е още от съда, че ангажираните по делото гласни доказателства установяват дългогодишни конфликтни отношения между ищите и ответника, ескалиращи до физическа саморазправа, което е пречка да се приеме, че възведените от ищите неимуществени вреди произтичат единствено и само от образуваното от ответника съдебно производство по ЗЗДН за конкретния акт на насилие.

При служебната проверка по чл. 269 изр. 1 от ГПК настоящата инстанция намира обжалваното решение за валидно и допустимо. Проверката по чл. 269 изр. 2 от ГПК относно неговата правилност е детерминирана от поддържаните в жалбата оплаквания, като в случая за твърдяната от въззивниците – ищци злоупотреба с право при депозиране на молбата за защита по ЗЗДН се поддържат от тях всички изложени в исквата молба твърдения. Настоява се, че твърдяната злоупотреба с право посредством предявената молба за защита по ЗЗДН се доказва от поведението на ответника по нейното оттегляне в деня на насроченото първо открито съдебно заседание по нея, което оттегляне е вследствие ясното негово съзнание, че в молбата си е изложил неверни твърдения за осъществявано домашно насилие във връзка с депозираните по нея отговори на ищите и с факта, че в молбата си твърди насилие и спрямо неговите син и дъщеря, които не са потърсили защита по ЗЗДН.

Настоящата инстанция намира жалбата за неоснователна.

Предявяването на иск за защита на субективно право не е неправомерно деяние, дори и искът да е отхвърлен като неоснователен, както и когато производството по иска е прекратено поради неговото оттегляне от страната. Упражняването на материални и процесуални права е неправомерно само при недобросъвестно тяхно упражняване, в който случай съставлява злоупотреба с правото на иск. Такава е налице когато искът е предявен с единствената цел да се увредят правата и законните интереси на друг / чл. 57 ал. 2 от Конституцията / или в противоречие с интересите на обществото / чл. 8 ал. 2 от ЗЗД/.

Злоупотребата с право подлежи на доказване, като доказателствената тежест е върху страната, която твърди превратно упражняване на правото – в случая върху ишците. Такова доказване не е проведено от тях по делото. Напротив, именно показанията на ищцовите свидетели установяват крайно влошените от почти десетилетие отношения между двамата братя – непрекъснати кавги, обиди, заплахи, ескалиращи до побои, с участието и на членовете на техните семейства - в т.ч. и през 2020 г. непосредствено преди депозираната от ответника молбата по ЗЗДН. При това положение оттеглянето на молбата за защита не сочи на извод за злоупотреба с право нито сама по себе си, нито във връзка с твърдението, че другите сочени в нея лица като пострадали от насилието не са потърсили защита. Защото – както основателно поддържа въззиваемия, правото на защита се реализира по изрично желание на пострадалото лице, поради което от факта, че някои от пострадалите лица не са предявили молби за защита по ЗЗДН не следва извод че насилието не е осъществено и спрямо депозираната такава молба, съответно, че изложените в неговата молба твърдения са неверни и клеветнически. Липсата на противоправно поведение изключва отговорността по чл. 45 от ЗЗД за причинени на другата страна неудобства, притеснения и душевни страдания.

Предвид изложеното решението, с което исковете са отхвърлени е правилно и се потвърждава.

Неоснователна е и частната жалба срещу постановеното по първоинстанционното дело Определение № 10 384/13.09.2023 г. по чл. 248 от ГПК.

Предпоставките за присъждане на адвокатско възнаграждение по чл. 38 ал. 2 от ЗА е да е оказана на страната безплатна правна помощ на някое от основанията по чл. 38 ал. 1 от ЗА и противната страна да е осъдена за разноските в производството – съобразно правилата на ГПК. Наличието на основанията по чл. 38 ал. 1 от ЗА не може да бъде обсъждано от съда, дори и при депозирано от другата страна възражение и ангажирани по него доказателства. Преценката да престира безплатна помощ по чл. 38 ал. 1 т. 2 от ЗА е само и единствено на адвоката, тъй като разпоредбата не предвижда изискване клиентът да доказва пред него наличието на визираните за нея основания - в случая че е материално затруднено лице, нито адвокатът има правомощия да проверява дали това е така. Същевременно разпоредбата на чл. 38 ал. 2 от ЗА предвижда, че адвокатът има право на адвокатско възнаграждение във всички случаи, когато съобразно правилата на чл. 78 от ГПК насрещната страна е осъдена за разноските по делото. В този смисъл и Определение № 43/10.02.2022 г. на ВКС по гр.д. № 2611/2021 г., IV г.о..

С оглед този инстанционен резултат въззивниците се осъждат за заплатят на процесуалния представител на въззиваемия – адвокат Д. Д. Н., възнаграждение по чл. 38 ал. 2 вр. ал. 1 т. 2 от ЗА както следва: по 566 лв. от въззивниците К. и З. С.и и 866 лв. – от въззивника И.

Предвид изложеното съдът

## **РЕШИ:**

**Потвърждава** Решение № 3041 от 30.06.2023 г. по гр.д. № 17 940/2021 г. на РС –

Пловдив.

**Потвърждава** Определение № 10 384 от 13.09.2023 г. по чл. 248 от ГПК, пост. по гр.д. № 17 940/2021 г. на РС – Пловдив.

**Осъжда** И. К. С., ЕГН – \*\*\*\*\* да заплати на адвокат Д. Д. Н., ЕГН – \*\*\*\*\* възнаграждение за въззивното производство в размер на 866 / осемстотин шестдесет и шест / лева.

**Осъжда** К. И. С., ЕГН – \*\*\*\*\* да заплати на адвокат Д. Д. Н., ЕГН – \*\*\*\*\* възнаграждение за въззивното производство в размер на 566 / петстотин шестдесет и шест / лева.

**Осъжда** З. П. С., ЕГН – \*\*\*\*\* да заплати на адвокат Д. Д. Н., ЕГН – \*\*\*\*\* възнаграждение за въззивното производство в размер на 566 / петстотин шестдесет и шест / лева.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

**Председател:** \_\_\_\_\_

**Членове:**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_